

PROFESOR ELŻBIETA LASKOWSKA (1946–2022)

Fot. archiwum prywatne

*Kiedy przyjmuje się śmierć w duchu wiary
i kiedy całe nasze życie jest nastawione na dawanie siebie [...] – wówczas śmierć przeistacza się w spełnienie życia.*

(Thomas Merton)

W ostatniej drodze Pani Profesor – 5 maja 2022 roku – towarzyszyło wielu, którzy Ją szanowali, podziwiali i zachowali w pamięci Jej ogromną dobroć, wrodzony takt, bezpretensjonalność; którzy nieśli w sercach wdzięczność za okazaną pomoc, życzliwość, dobre słowo...

Była wspaniałą koleżanką, cenionym pracownikiem naukowym, działaczką społeczną.

Przypomnijmy etapy rozwoju naukowego i zawodowego Elżbiety Laskowskiej.

W 1969 roku – magisterium (WSP w Gdańsku), z pracą pt. *Zdania z aby, ażeby, żeby, by, oby*, której promotorem był dr L. Wierzbowski.

W 1977 roku – doktorat (WSP w Krakowie) na podstawie dysertacji pt. *Badania statystyczne nad rozwojem systemu leksykalnego młodzieży w szkole średniej*, którą przygotowała pod opieką naukową (wtedy jeszcze) doc. dr hab. M. Zarębiny.

W roku 1993 – habilitacja (UG), którą uzyskała, wskazując jako główne osiągnięcie monografię pt. *Wartościowanie w języku potocznym* (Bydgoszcz 1992); recenzentami byli: prof. dr hab. J. Puzynina (UW), prof. UMCS dr hab. R. Tokarski, prof. WSP dr hab. A. Otfinowski.

Po 12 latach, w roku 2005, otrzymała tytuł profesora (monografia pt. *Dyskurs parlamentarny w ujęciu komunikacyjnym*, Bydgoszcz 2004); recenzentami byli: prof. dr hab. J. Puzynina (UW), prof. dr hab. J. Maćkiewicz (UG), prof. dr hab. I. Nowakowska-Kempna (UŚ).

W latach 1969–1978 pracowała w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Bydgoszczy. W 1978 roku została zatrudniona jako adiunkt w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu, a od 1982 roku w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, na Wydziale Zamiejscowym także w Kaliszu. W 1984 roku powróciła do rodzinnej Bydgoszczy i związała się zawodowo z Wyższą Szkołą Pedagogiczną (przemianowaną kolejno na Akademię Bydgoską im. Kazimierza Wielkiego, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego), na stanowisku adiunkta (lata 1984–1994), profesora WSP (Akademii Bydgoskiej, UKW – lata 1994–2007), od 1 VII 2007 roku – profesora zwyczajnego.

W tym czasie pełniła różnorodne funkcje, np. kierownika Zakładu Językoznawstwa Synchronicznego, dyrektora Instytutu Filologii Polskiej, kierownika Zakładu Komunikacji Językowej w Katedrze Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Pani Profesor angażowała się także w prace gremiów ogólnouczelnianych, będąc członkiem np. senackich Komisji ds. Nauki, Komisji Statutowo-Organizacyjnej, Uczelnianej Komisji Nagród lub przewodnicząc Komisji Wyborczej Akademii Bydgoskiej (po przekształceniu w uniwersytet – Komisji Wyborczej UKW), Komisji ds. Oceny i Rozwoju Kadry.

Lingwiści kojarzą Profesor Elżbietę Laskowską jako badaczkę zajmującą się przede wszystkim analizami języka wartości oraz komunikacji w obszarze polityki i mediów. Jej dorobek naukowy jest bardzo bogaty i obejmuje (chronologicznie), np.:

monografie (4) – *Rozważania o języku* (Kalisz 1985), *Charakterystyka słownictwa nauczycieli i kandydatów na nauczycieli klas początkowych* (Bydgoszcz 1989), *Wartościowanie w języku potocznym* (Bydgoszcz 1992), *Dyskurs parlamentarny w ujęciu komunikacyjnym* (Bydgoszcz 2004) oraz (współ)redakcje tomów (9), np. (z A. Dyszakiem i M. Świącicką) *Fonetyczny i fonologiczny opis współczesnej polszczyzny. Skrypt dla studentów filologii polskiej* (Bydgoszcz 1997), red. *Skuteczność słowa w działaniach politycznych i społecznych. Materiały konferencyjne, Bydgoszcz 3–5 kwietnia 1997 r.* (Bydgoszcz 1999), (z M. Kucińskim) *Etyka w mediach w dobie globalizacji. Wyzwania i zagrożenia. Materiały konferencyjne. Bydgoszcz, 7 maja 2008 r.* (Bydgoszcz 2008), (z I. Benenowską i B. Morzyńską-Wrzosek) *Aksjologiczne aspekty komunikacji. Materiały z Forum Etyki Słowa* (Bydgoszcz 2019); artykuły (ok. 100), np. *Typy wartości w tekstach potocznych*. W: *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*, t. 1, red. Z. Krążyńska i Z. Zagórski, Poznań 1996, s. 76–82; *Sytuacje komunikacyjne w dyskursach politycznych*. W: *Język trzeciego tysiąclecia II*, t. 1: *Nowe oblicza komunikacji we współczesnej polszczyźnie*, red. G. Szpila, Kraków 2002, s. 175–182; *Językowe wykładniki ideologii*. W: *Oblicza komunikacji 1. Perspektywy badań nad tekstem, dyskursem i komunikacją*, red. I. Kamińska-Szmaj, T. Piekot i M. Zaśko-Zielińska, Kraków 2006, s. 53–61; *Agresja językowa jako problem moralny*. W: *Etyka*

słowa. *Wybór opracowań*, t. 1, red. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, M. Nowosad-Bakalarczyk i J. Puzynina, Lublin 2017, s. 245–251.

Warto także odnotować liczne recenzje wydawnicze w przewodach doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich (przygotowywanych na wielu uczelniach w Polsce)¹.

Elżbieta Laskowska podejmowała wiele twórczych i pożytecznych inicjatyw naukowych i społecznych. W 2008 roku powstało ogólnopolskie Stowarzyszenie Etyki Słowa z siedzibą w Bydgoszczy. Od początku sprawowała w nim funkcję prezesa, umożliwiając współpracę członków SES z innymi ważnymi gremiami, np. Obserwatorium Etyki Słowa oraz powstałym w 2016 roku Zespołem Etyki Słowa przy Radzie Języka Polskiego PAN w Warszawie (dziś Komisją Etyki Komunikacji przy PAU w Krakowie). Dzięki Jej kompetencjom i zaangażowaniu w lutym 2011 roku powstał (we współpracy z prof. Grażyną Sawicką) nowy kierunek studiów – dziennikarstwo i komunikacja społeczna, który do dziś cieszy się dużym zainteresowaniem studentów. Nawiązywała współpracę z przedstawicielami różnych ośrodków naukowych w kraju, m.in. z prof. dr hab. Grażyną Habrajską (UŁ) czy prof. dr. hab. Aleksym Awdiejewem (UJ). Pani Profesor uczestniczyła w popularyzowaniu wiedzy na różnych etapach edukacji, nie tylko uniwersyteckiej (odczyty, konkursy polonistyczne). W latach 1990–1994 była radną Rady Miejskiej Bydgoszczy, przewodniczyła Zespołowi ds. Nazewnictwa Miejskiego.

Jej pracy naukowej poświęconej problemom etyki słowa towarzyszyła zawsze żywa obecność w Kościele. Uczestniczyła w III Powojennym Synodzie Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Była założycielką i aktywną działaczką Wincentyńskiego Duszpasterstwa Akademickiego *Stryzek*. Przez wiele lat chętnie dzieliła się wiedzą i świadectwem wiary, uczestnicząc w bydgoskich Tygodniach Kultury Chrześcijańskiej. Podczas debaty środowiska akademickiego pn. „Moje życie, moja droga, mój sens” w 2007 roku mówiła: *Świadectwo życia jest o wiele ważniejsze niż teoretyczne wywody* – i swoim postępowaniem dała tego najlepszy dowód.

W uznaniu osiągnięć naukowych, dydaktycznych i ważnych dla regionu otrzymała liczne nagrody i odznaczenia, m.in. kilka indywidualnych i zespołowych nagród UKW (za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne), Medal Komisji Edukacji Narodowej, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Prezydenta Bydgoszczy (za wieloletni udział w Tygodniach Kultury Chrześcijańskiej) i ostatni – z 27 kwietnia 2022 roku – medal honorowy UKW *Casimirus Magnus*.

---

¹ Więcej o dorobku naukowym w tomie jubileuszowym dedykowanym Pani Profesor z okazji Jej 70. urodzin pt. *Komunikowanie wartości – wartość komunikowania*, pod red. I. Benenowskiej, A. Bączkowskiej, W. Czechowskiego, Wydawnictwo UKW, Bydgoszcz 2019, s. 11–22.

Pani Profesor była osobą skromną i choć z pewnością cieszyła się z oznak uznania, doceniała jednak przede wszystkim zwykłą ludzką życzliwość (i uczciwość).

Cześć Jej pamięci!

Iwona Benenowska
(Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz,
e-mail: ibene@ukw.edu.pl)
ORCID: 0000-0003-1163-2778